

22. Churchill-Klubbens betydning for elevernes deltagelse i modstandsbevægelsen.

Sigurd Olaf Nielsen har lavet en beskrivelse af, hvordan han oplevede livet på Aalborg Katedralskole under den tyske besættelse til brug for rektor Galster bog om skolen under besættelsen. I nedenstående uddrag fortæller han om, hvordan tilfangetagelsen af Churchill-klubben og rektors tvungne orlov motiverede flere af eleverne til at deltage i illegalt arbejde. Optegnelserne der er dateret 26. August, 1945, opbevares på Aalborg Katedralskole
(....)

Den næste store Begivenhed var Churchill-klubbens Arrestation. Om Klubbens Virke, de nærmere Omstændigheder ved dens Arrestation og om dens Forhold til Skolen kan dens Medlemmer naturligvis bedst selv fortælle. Jeg vil indskrænke mig til 2 Bemærkninger. For det første: Tilstedeværelsen af en saadan Klub kom for de fleste som en Bombe. For det andet: Den Dristighed og Fremsynethed, der her var lagt for Dagen, var saa stor, at den kom til at koste Ofre ikke alene for Churchill-klubben selv, men ogsaa for Rektor.

En Morgen, da Skolen kom op i Festsalen, fik den at vide, at dens Rektor havde faaet bevilget Orlov paa ubestemt Tid. Meddelelsen kom vel ikke helt overraskende (daværende Undervisningsinspektør Højbjerg Christensen havde saaledes været i Aalborg), men det raa og uretfærdige i denne Handling harmede os. Sandheden sivede hurtigt ud, og den dæmpede ikke Gemytterne.

Hidtil havde Aalborg Katedralskole haft Ord for at være paa Tyskernes sorte Liste; ved at tvinge Rektor væk (paa Grundlag af de latterligste Beskyldninger) haabede de vel med ægte tysk Tankegang at kunne kue et dansk Kulturcentrum. Fremtiden viste, hvor lidt de forstod af det hele. Rektors ord den Morgen, han over Hals og Hoved maatte rejse, ”ikke pro tysk og ikke pro engelsk men pro dansk” blev fulgt trods en svigtende ledelse og trods Tvang og Raziaer.

Man savnede Rektor, som i den følgende Tid slet og ret hed Rektor, men samtidig fandt man et andet Afløb for Tyskerhadet. Det ”illegale” Arbejde begyndte. Først Blade og i de sidste Aar Gruppedannelse.

(....)

Forsømmelserne blev hyppigere, Klassebøgerne blev inddraget, Elevkartoteket forsvandt og selvsikrede Sygesedler blev taget for gode Varer. Det vil blive vanskeligt at overvurdere Lektor Stegmanns Indsats her.¹

Men i en saadan Situation med Udsigt for mange inden længe til en Kamp mod en overlegen tysk Styrke paa alle Omraader ofte kun med et Par Afteners Instruktion i Ryggen maatte Undervisningen træde i Baggrunden – naturligvis.

Lærerne (af hvilke selv en fyldig Repræsentation var aktive) forstod dette og viste en udstrakt Overbærenhed, hvis der f.Eks. blev sagt, at man ikke kunde noget den Dag eller ikke havde naaet at læse.

(....)

Derimod var der nogle, for hvem Skolegangen sandelig ikke var let; alle de, der var ude om natten paa Sprængninger eller med Vaabentransporter, ofte flere Nætter i Træk. At de tog sig en ”fridag”,

¹ Lektor Stegman blev fungerende rektor i efteråret 1944, da lektor Hage trak sig fra posten som midlertidig rektor. En post han var blevet udpeget til, da rektor Galster blev sendt på ufrivillig orlov og tvunget til at forlade Aalborg efter afsløringen af Churchill-Klubben.

var rimeligt, for kom de i Skole (jeg husker Lippert en Morgen med Mudder paa Skoene) kunde de ikke meget andet end sidde og sløve.

(....)

Besættelsens sidste Halvaar blev ogsaa for Skolen den haardeste Tid. Mange Kammerater maatte gaa under Jorden i kortere eller længere Tid, 2 i over et halvt Aar. 2 andre flygtede til Sverige og meldte sig der til Brigaden. 5 kammerater deraf en Pige blev taget af Gestapo og 2 af dem anbragt i Frøslev. Og Skolens modige og kloge og i det hele taget fortræffelige Leder i denne vanskeligste Tid i Skolens Historie blev en Morgen tidlig taget i sit Hjem og faa Dage før 5. Maj ført til Frøslev.

(....)